

PIK BALOHENIA 1998.

**"СВОБОДА"**  
"LIBERTY"

Виходить три рази на тиждень  
вівторок, четвер і суботу,

видає  
"УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"

83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Всі листи, мейл-ордери і чекі треба авасу-  
вати на адресу "СВОБОДА".

# СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.

**"СВОБОДА"**  
"LIBERTY"

the Ukrainian Newspaper  
published three times a week  
Tuesday, Thursday and Saturday,  
by Ukrainian National Association  
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

The best advertising medium.  
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу -- "СВОБОДА" -- Official organ of Ukrainian National Association.

PIK XXIV. ДЖЕРЗІ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 14-го грудня 1916. Ч. 150. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Thursday, December 14, 1916. No. 150.

## НІМЕЧЧИНА ПРЕДКЛАДАЄ МИР.

АРМІЯ МАКЕНЗЕНА ЗБЛИЖАЄТЬСЯ ДО ГРАНИЦІ МОЛДАВІЇ. -- 10.000 ПОЛОНЕНИХ РУМУНІВ.

Союзні війська полонили дотепер 150.000 Румунів і здобули 600 гармат.

МОСКАЛІ ВТРАТИЛИ В КАРПАТАХ ОСТАННЬОГО ТИЖНЯ 30.000 ЛЮДИЙ.

### НІМЕЧЧИНА ПРЕДКЛАДАЄ МИР.

БЕРЛІН, 12. грудня. — Нині рано канцлер Бетман Гольвег вручив по-  
слам Злучених Держав, Іспанії і Швейцарії (послам трох нейтральних держав, які заступають інтереси Німеччини в державах, що стоять з нею на воєнній стопі) ноти однакового змісту, аби вони доручили їх державам, які ведуть війну проти Німеччини.

Подібно поступили також правительства австрійсько-угорське, болгарське і турецьке, вручуючи ноти такогосамого змісту послам тих нейтральних держав, які заступають інтереси дотичних держав в краях їх тепер ворожих.

Нота Німеччини, вручена послом Злучених Держав, звучить:

"Найстрашніша війна, якої історія ще не бачила, триває вже майже два і пів року, обнімаючи велику частку світа.

"Катастрофа, якої не можна було запобігти при помочі тисячлітньої нашої цивілізації, нищить найцінніші здобутки людства.

"Духовому і матеріальному розвою, який був гордістю Європи з початком дев'ятого століття, грозить руїна.

"Німеччина і її союзники, Австро-Угорщина, Болгарія і Туреччина, дали доказ своєї невідомої сили у боротьбі. Вони здобули величезну перевагу над своїми противниками, які мали перевагу щодо числа і воєнного матеріалу. Наші боєві лінії стоять нерушливо поміж нових нападів військ наших ворогів.

"Останній напад неприятеля на Балкані зівстав зломаний швидко і повільно. Останні поїзди доказують, що дальше ведення війни не є в стаї зломити нашої відважної сили та що загальне положення дозволяє надіятися на сам дальших успіхів.

"Чотири союзні держави були приєднані підняти зброю в обороні свого існування і свободи національного розвою. Силі діла нашого зброю в військ, способ не змінили наших ший. Ми завжди маємо сильну надію, що наші права і справедливі домагання ніяк не протівлять ся правам других держав.

"Нашою задачею не є ушкодити або знищити наших ворогів. Свійшою військовою і економічною силою, і готує продовжати нам накинени війну до останніх зусиль, коли зайде потреба сего, але рівночасно бажаючи запобігти дальшому кровини крові і положити кінець гіршій війні, чотири союзні держави закликають тепер готовість розпочати мирові переговори.

### ВІЙНА З РУМУНІЄЮ:

СОЮЗНІ ВІЙСЬКА ПЕРЕЙШЛИ ЗНОВА ДУНАЮ. — КІЛЬКА ТИСЯЧ НОВИХ ПОЛОНЕНИХ.

БЕРЛІН, 11. грудня. — Помімо дощів і слоти союзні війська, з подвигу гідною скорістю занесли майже цілу Волючю.

Союзні війська перейшли на північний схід від Букарешту ріку Яломицу і посувають ся швидко далі наперед.

Число полонених збільшило ся знова о кілька тисяч.

Рівночасно болгарські війська переправили ся в двох місцях на лівий берег Дунаю в околиці Силістри і Чернаводи.

Урядовий звіт німецького генерального штабу звучить:

"АРМІЯ МАКЕНЗЕНА: Неприятель робив зусилля ставити обидві війська, але без успіху. Наші війська зламали опір і приєднали неприятеля до дальшого відвоювання.

"Дальші воєнні операції наших військ відбуваються без перестанки далі, по-  
між ливних дощів, великого бою і знищення мостів.

"Наші війська полонили знова кілька тисяч Румунів."

ВІДЕНЬ, 11. грудня. — Австрійсько-угорський генеральний штаб доносить:

"Усіля, які ми подамо для таких переговорів, а які будуть мати на цілі загартувати існування, честь і свободу розвитку для наших держав, будуть, чого ми певно маємо ся, відповідною підставою до закінчення постійного миру.

"Коли б помімо сего пропозиції в справі миру і закінчення війни боротьба мала тривати далі, чотири союзні держави рішили продовжати її аж до повної перемоги, але вони торжественно складають зі себе відповідальність за неї перед людством і історією.

"Цісарське правительство має честь через ласкаву усягу Вашої Ексцелленції просити правительство Злучених Держав повідомити про се правительство (визначити назви всіх держав, які воюють проти Німеччини).

"Правительство у Відні, Царгороді і Софії передали ноти такогосамого змісту і повідомили про се також Римський Престол і всі прочі нейтральні держави."

### ПРОМОВА БЕТМАНА ГОЛЬВЕГА В ПАРЛАМЕНТІ.

БЕРЛІН, 12. грудня. — Серед величезного напруження послів і гостий ангелослов канцлер Бетман Гольвег промову на засіданні парламенту, яке спеціально в сій справі скликано. У своїй промові представив канцлер короткий огляд війни і загальне воєне положення, підніс великі заслуги Гінденбурга і союзних військ та відчитав ноту німецького правительства в справі миру і покінчення війни.

Промову канцлера прийнято догортриваючими оплесками, почім відложено засідання парламенту.

"Вчера наши войска переправили ся ко-  
ло Урзичен (30 миль на північний схід від Букарешту) через ріку Яломицу."

СОФІЯ, 11. грудня. — Болгарський генеральний штаб доносить:

"Болгарські війська переправили ся вчора коло Силістри на північний берег Дунаю і зайняли місто Казараш (15 км. від Дунаю).

"Рівночасно переправили ся союзні війська через Дунай коло Чернаводи і зайняли західний примісток великого моста."

РУМУНСЬКИЙ КАБІНЕТ УСТУПАЄ.

ЛОНДОН, 10. грудня. — Під датою 7. с. м. надійшла від кореспондента

бюро Райтера з Ясін, провізирничий столиці Румунії, вістка отого змісту:

"Всі члени кабінету міністрів крім президента Братіну подали ся до димісії.

"Бчери оголошено тут урядово про до-  
бу Букарешту неприятелем. Румунське правительство, знаючи що упадок міста неминуний, настановило до управи міста людей, які буди звнісі зі своїм прихильності згадом Німції, між иншими також на команданта міста. Командант видав сейчас приказ до мешканців міста, в якім вівзав, аби вони спокійно поводили ся, та пояснив, що місто без найменшої обави і шкоди для мешканців буде передане в руки Німції."

150.000 ПОЛОНЕНИХ І 600 ГАРМАТ.

БЕРЛІН, 11. грудня. — Про воєне положення в Румунії воєнні звіди пишуть отес:

ВІЙСЬКА МАКЕНЗЕНА ЗДОБУЛИ ЗНОВА ДВА МІСТА І ПОЛОНИЛИ 10.000 РУМУНІВ.

БЕРЛІН, 12. грудня. — Війська Макензена, які переправили ся через ріку Яломицу, зближають ся до границі Молдавії, північної провінції Румунії.

Вчора союзні війська здобули знова два румунські міста, Мізілю і Урзичен. Союзні війська віддали 33 кілометрів від міста Бужуе, яке лежить на границі Молдавії і Волючії.

Число полонених Румунів зросло в останніх трох днях о нових 10.000.

Урядовий німецький звіт звучить:

"Боротьба на шім боєвій фронті в Румунії триває без перестанки далі. Міста Мізілю і Урзичен нахаль ся вже в руках наших військ. Отсі війська, а перебіс дев'ять армія, полонили протягом останніх трох днів поперх 10.000 Румунів та здобули багато гармат і великі запаси воєнних матеріалів."

НІМЕЦЬКИЙ ЦІСАР ДЯКУЄ ГІНДЕНБУРГОВИ.

БЕРЛІН, 10. грудня. — З нагоди великої перемоги союзних військ в Румунії німецький цісар дав Гінденбургові нове високе відзначення, наділяючи його великим хрестом залізного хреста. Разом з новою відзнакою переслав цісар Гінденбургові відручне писемце отесого змісту:

"Мій дорогий полковий Маршальку!

"Румунський похід, який з божою помічю doprowadив до так світлий успіхів, буде записаний в історії воєн всіх часів jako вірний примір стратегічної шпигу генії. Ви знова довершили великих операцій — з небувалою проворністю в світліо переведенні притотвлях та з найбільшою енер-

гією в переведенню самої кампанії. Із заздальді обчисленою точністю під-  
приняли Ви міру, після котрої армія, поступаючи окремо, задала спільно удар неприятелю.

"Вам і Вашим товаришам з генеральського штабу належить ся знова подіка вітчини. З гордістю і з відношенням приймала відтчина вість про нову перемогу і зі спокоем та повним до-  
вірем до таких провідників глядять вони в будучність! Але я хотів би вира-  
зити Вам чувство моєї глибокої подяки і тому надаю Вам, першому з моїх ге-  
нералів, великий хрест залізного хреста.

"Вам відданий і все прихильний  
Король Вільгельм."

ВІДЗНАЧЕННЯ НІМЕЦЬКОГО ЦІСАРЯ.

БЕРЛІН, 12. грудня. — Гінденбург, яко найстарший генерал в німецькій армії, пропонує в імені армії бажане, щоб цісар понов великий хрест залізного хреста, на що цісар згодив ся.

Великий хрест залізного хреста се най-  
вище військово відзначення в Німеччині. До сїх пори ніхто зі жінок не мав сего від-  
значення. Перше того рода відзначення держав Гінденбург, а тепер цісар.

На прочім російським боєвій фронті не зайшли жадні важніші зміни.

Урядовий звіт німецького генерального штабу звучить:

"В Карпатах, в околиці гори Смотрич і Ледової Бабі, Москалі пересели ряд сильних нападів, які тривали до пізної ночі. Німецькі і австрійські війська відбили зовсім напади Москалів, спричинюючи їм дуже тяжкі втрати.

Таксамо в долині ріки Тротус Москалі жертвували надарюмо багато людей і а-  
муніції, роблячи зусилля, аби заняти становища наших військ. На північ від Сулуті наших військ прогнали Москалів зі стано-

"Воєнні операції центральних держав на терені війни з Румунією зближають ся скорим кроком до кінця.

"Від початку війни втратила Румунія 150.000 в полонених і поперх 600 гармат. До сего треба дочислити величезні втрати румунської армії в убитих і ранених, і велику воєну добу в матеріалах воєнних і споживних, якої доси навіть в приближенню не дало ся оцінити.

"Союзні війська мають до ведення дальших воєнних операцій значну скількис догідних комунікаційних доріг, а перебіс Дунай і залізничні шляхи, які ведуть зі Семигороду до Румунії.

"Зусилля Росії, щоб уразити Румунію, показали ся даремні. Не помогли Румунії ні російські війська, які прийшли на поміч румунській армії, ні наступ Москалів в Карпатах, який крім втрат не приніс неприятелю жадних користей."

ЦАР НИКОЛАЙ І РУМУНСЬКИЙ КОРОЛЬ ФЕРДИНАНД РАДЯТЬ.

ЛОНДОН, 11. грудня. — Кореспондент з Амстердаму доносить, що румунський король Фердинанд прибув вчора до російського містечка Рені (на лівій березі Дунаю, напроти Галацу), де о-  
жидає приїзду царя Николая, який має прибути завтра. Обом монархам това-  
ришать міністри.

НА МОРІ:

130 КОРАБЛІВ ЗАТОПЛЕНО ПРОТЯГОМ 40 ДНІВ.

БЕРЛІН, 11. грудня. — Звіт німецької адміралії виває, що чинить підводних лодок в останніх часах значно поміняє ся. За останніх 6 тижнів підводні лодки центральних держав затопили 130 кораблів. (Три четверті часті затоплених кораблів належать до Англії). Затоплені кораблі числили разом 270.000 тонн; їх вартість враз з набором оцінюють на 135.360.000 доларів.

Однимі случаї затоплення кораблів, в які є інтересовані Злучені Держави, є затоплене корабель "Марин" (31. жовтня) і "Арабі" (7. листопада). Корабель "Марин" віз транспорт коний для італійської армії і підчас його затоплення втратило життя 6 американських парубків від коней. Підчас затоплення корабель "Арабі" мав згинуту один або двох американців.

ВІЙНА У ФРАНЦІЇ:

ШЕФ ФРАНЦУСЬКОГО ГОЛОВНОГО ШТАБУ. ЖОФР, УСТУПИВ.

ПАРИЖ, 13. грудня. — Генерал Ніве, командант французької армії під Верденом, іменованій на місце Юффа головним командантом союзних військ у Франції.

УТВОРЕННЯ ВОЄННОЇ РАДИ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 12. грудня. — Нині оголошено урядово про утворення нової кабінету, званого "воєнною радою для народної оборони".

В склад сїєї ради входить отесх 5 членів:

А. Бріан, президент ради і міністер для заграничних справ.

А. Рібо, міністер скарбу.

Генерал Літтей, міністер війни.

Адмірал Лякез, міністер моринарств.

А. Тома, міністер національного промислу.









1. *Chlorophyll a* (Chl a) is the primary photosynthetic pigment in most plants and algae. It is a green pigment that absorbs light energy in the blue and red regions of the visible spectrum. Chl a is essential for the light-dependent reactions of photosynthesis, where it converts light energy into chemical energy in the form of ATP and NADPH.